

Andela je hrabra, odlučna i nepokolebljiva iako je imala teško djetinjstvo. Skoro će postati odgojiteljica u vrtiću, a prije koji dan uselila je u "Četiri palme"...

Kada čovjek živi dobrim životom, u dobrom braku, s vremenom, tu dobrotu počne shvaćati – zdravo za gotovo. Čovjek se navikne. U braku počne očekivati samo dobre stvari od svog partnera. Nema više one zahvalnosti za male, ali ni za velike stvari. **Život postane rutina.**

Ali, u isto je vrijeme lako zamisliti današnjeg čovjeka kako nakon tri sata bijega od nesretne svakodnevnice ostaje sjediti na svojoj sjedalici u kinu, dok na platnu odmiče odjavna špica i kako, u biti, nije spreman učiniti prijelaz iz ljepote svijeta na planeti u **kaotičan svijet** u kojem svi živimo, na ovaj ili onaj način.

Platno se zatamni, krene odjava, svjetla u kinu se upale i moramo natrag u stvarni svijet. S gađenjem ustanovimo da smo ugazili u nečiju odbačenu žvaku, da je netko prolio sok po našem kaputu, a bezbroj kokica leži posvuda unaokolo. Bacamo još jedan čeznutljivi pogled prema platnu, oblačimo svoj sokom zaliveni kaput i krećemo prema izlazu.

Vječna dilema. Svih generacija. Žena i muškaraca. Mladih i starih. Čovjekov život najčešće prolazi u vječnoj dilemi – ustrajati u postojećem ili tražiti promjenu. Izdržati? Odustati? Ostati? Otići? – *U ljeto 2012. godine prvi sam puta se našla u Dječjem domu Maestral, zajedno sa starijom sestrom i mladim bratom. Sjećam se da nas je mama dovezla, a tjedan, dva prije nego smo išli nas je pripremala za to. I tog dana, ostavili smo stvari, sjela sam u blagovaonicu za stol, na čelo stola i jela sam špagete, ako me pamćenje dobro služi. Čula sam drugu stanarku doma koja priča s mojom sestrom koja joj je tada rekla da je normalno plakati nekoliko dana kad dođeš u tu novu sredinu. Meni ništa nije bilo jasno, zapravo nisam znala o komu govori, a onda sam shvatila da ja plačem. Prvih par dana sam propuštala doručak jer starija*

*sestra bi spavala do 11 sati, a meni je bilo neugodno ići sama. Brata nisam vidjela par dana, osim na ručku, jer su odvojeni muški i ženski odjeli. Nisam nikoga ništa htjela ni pitati – riječi su to **Andele Vladić** koja je otrgnuta od obitelji s 12 godina. Danas ima 22 godine i sretna je što je baš u pravom trenutku došla u Maestral, zapravo otišla iz obitelji u kojoj bi se lijepa riječ mogla čuti koliko i puta zimi snijeg zabijeli Split, a svakodnevica je postala...*

– U našoj obitelji je bilo toliko ekstremno. Mama je tukla moje dvije starije sestre, gušila ih, bacala role na njih. Znala sam da je to užasno, a onda je posljedica toga bilo da smo pravdali, primjerice, kad bi nekoj sestri opalila šamar. To nam je bilo normalno?! Najstarija je sestra bila najviše pod kandžama mame, nije tražila pomoć, a ja sam se na vrijeme izvukla.

“Mama i dalje misli da nije pogriješila...”

No, ovo je hrabra, odlučna, nepokolebljiva životna storija, a njezina nositeljica pravi je borac.

– Meni je samo žao što moja mama misli da i dalje nije pogriješila ništa – kaže.

Još uvijek ima traume i posljedice djetinjstva, ali je od ranih dana tragala i tražila odgovore, pričala s psiholozima i drugim stručnim osobama.

Kada bi čovjek mogao na nekakvoj zamišljenoj audiciji birati uloge mnogi bi izabrali ulogu slijepca. Teška uloga, ali i velika uloga. Slijepac, stoji, prosi i ne vidi što ga okružuje. Zamišlja idilu. No, ljutnja i bijes mogu zaslijepiti i najslobodoumnijeg čovjeka.

Andela nije ni ljuta ni bijesna, jedino zadovoljna što je utočište pronašla u objektu koji se nalazi u Šimićevoj ulici na Blatinama, u objektu “**Četiri palme**“, i to nazvanom po nekadašnjoj gostionici na čijem je mjestu sagrađen. Sagrađen uz lavovsko srce tadašnjeg vijećnika buldožera **Ante Zoričića**, čovjeka koji je u Split donio jednu od ljepših priča novijeg doba. Zoričića koji danas pred mikrofone i kamene ne želi jer se, naprosto, ne želi trpati u prvi plan. Njegova svjetlost govori sama za sebe.

Svjetlost koja je obasjala Andelu, **Maru** i **Dina** koji žive u tri garsonijere na Blatinama.

*– U podstanarstvu sam bila tri mjeseca jer sam čekala da se završe Četiri palme. Prvi puta u mnogo godina neću moći seliti nakon kratkog vremena nego sam ovdje dvije godine. Zadnje dvije godine sam bila u Studentskom domu, prije toga povremeno iz stana u stan. I odmah sam razmišljala što sve moram kupiti ovdje jer se za dvije godine stanovanja takva investicija isplati – kaže Andela koja priznaje i kako joj je najbitnije od svega bilo što sada može pozvati ljude, pozvati prijatelje u svoj kutak. Kutak u kojem sad ima i dovoljno mira za svoju najveću sklonost – **čitanje knjiga**. Ona posljednja, jedna od autorskih **Nore Sakavice**, govori o izmišljenom sportu koji je mješavina već postojećih, a igrati ga želi jedan mladić kako bi se skrio od oca, inače serijskog ubojica. Pogađate? Andela baš voli čitati **fikciju**.*

– Mare i ja samo živjele u skućenoj studentskoj sobi tako da nismo mogli imati velika druženja s prijateljima – veli dok poslužuje sok. Uči se biti domaćica i smije se. Umjesto kolačića, na stolu je čips Pringles. A morala je nešto i žrtvovati zbog par kvadrata više...

– Veliki stol mi je bio neophodan, ali sam se zato žrtvovala za krevet pa imam sofu na razvlačenje. Moja Mare odlučila se za malo veću kuhinju jer voli puno više kuhati od mene, ali eto je meni puno bolje da imam hranu gdje staviti na stol nego da mi je kuhinja ogromna.

“Uvijek sam bila odgojiteljica u vrtiću ili odvjetnica...”

Život dviju najboljih prijateljica sad je odijeljen tek jednim vratima...

– Hladnjak mi je prazan tako da stalno kucam kod Mare i pitam ima li što za jesti. Prije koji mi je dan pokucala na vrata i samo mi dala žlicu s paštetom od tune i pitala kako mi se čini. Lijepo je imati odvojen prostor, ali i dalje smo tu. Od početaka smo cimerice, gdje god da bi se selile – od Doma Maestral pa do Studentskog doma – priča Andela u objektu koji uz one spomenute tri ima još tri garsonijere, jedan trosobni stan kao i deveterosobni stan s osam dvokrevetnih soba za roditelje i skrbnike teško oboljele djece koja se liječe ili su na rehabilitaciji u KBC-u.

Junakinja naše priče s djecom će skoro raditi jer je odlučila krenuti putem **odgojiteljice u vrtiću**.

– Kad sam se kao mala s bratom igrala, uvijek sam bila ili odgojiteljica u vrtiću ili odvjetnica. Ovo odvjetnica samo zato jer smo stalno fingirali da radimo na računalo, a zapravo bi na jednu bilježnicu napisali slova i

pravili se da tipkamo. Još me više povuklo kad sam stigla u Dom, a kako ondje imaju vrtićki odjel, tako bi ja često bila s tom djecom – govori.

I kako izgleda kad sa osamnaest ili s dvadeset i jednom godinom ukoliko studiraš otiđeš iz doma ili stambene zajednice na ulicu? Valjda se računa da si dovoljno sposoban da doslovno preko noći postaneš samostalan i odgovoran, a uz to još i uspješna osoba u zemlji u kojoj samostalnost, odgovornost i sposobnost zapravo nikada nisu bili garancija za uspjeh. **Danas izgleda puno lakše.** Ante, hvala.